

รวมศิลปินพื้นบ้านกำแพงเพชร

ทัศนศึกษาสัมมนาศิลปินพื้นบ้านกำแพงเพชร

ศิลปินพื้นบ้าน สาขาศิลปะการแสดง ในจังหวัดกำแพงเพชรมีอยู่หลายหมู่บ้าน หลายตำบล ล้วนแต่มีความสามารถ เชี่ยวชาญในศิลปะการแสดงของกลุ่มชน แต่ละกลุ่มอย่างสุดขยด มีการนำเสนอการแสดงไปอย่างหลากหลาย ตั้งแต่เวทีลานวัฒนธรรมหมู่บ้าน จนถึงหน้าพระที่นั่ง ล้วนเป็นเกียรติและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของศิลปินพื้นบ้านอย่างที่ไม่สามารถบรรยายได้ หมู่บ้านดังกล่าวได้แก่

1. หมู่ที่ 3 ปากคลองใต้ อันมีศิลปินกว่า 30 ชีวิต ที่โดดเด่นบนงานวัฒนธรรมมาหลายชั่วอายุคน รุ่นต่อรุ่นที่สามารถสืบสานวัฒนธรรมการแสดงได้อย่างโดดเด่นและงดงาม มีแม่วันเพ็ญ บุญญาสิทธิ์ เป็นประธานกลุ่ม ทุกคนให้ความร่วมมืออย่างวิเศษสุดในการแสดงทุกครั้ง ทุกคนมีฐานะดี ปัจจัยที่ได้รับเป็นเพียงกำลังใจ ที่ได้รับการสนับสนุน จากทุกภาคส่วนในการทำงานอย่างเต็มใจ บ้านหมู่ที่ 3 ปากคลองใต้ มีการแสดงพื้นบ้านที่น่าสนใจและยกย่อง สืบมา จำนวน 4 ชุด คือ

รำแม่ศรี ที่สืบสานวัฒนธรรม มาแต่สมัยอยุธยา เป็นราชธานี
งดงามและยิ่งใหญ่แห่งภูมิปัญญาไว้อย่างมากที่สุด

รำพวงมาลัย เป็นการแสดงทางวัฒนธรรมที่งดงาม บทร้อง ทำรำล้วนงดงาม ถ่ายทอดจากชีวิตจริง ในอดีตอย่างจริงจัง

ระบำคล้องช้าง

เป็นแสดงพื้นบ้านที่แสดงออกถึงอาชีพการทำไม้ของชาวนครชุมนำมาดัดแปลงเป็นการแสดงได้อย่างร่วมสมัย

รำโทน เป็นการแสดงพื้นบ้านที่ เกิดใหม่ที่สุด ดัดแปลงมาจากรำวงพื้นบ้าน รุ่งเรืองในสมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรีนี เนื้อเพลงบอกถึงวิถีชีวิต ของชาวบ้านได้อย่างลึกซึ้ง

2. หมู่ที่ 4 ปากคลองกลาง

 เป็นหมู่บ้านเก่าแก่ คู่กับหมู่ที่ 3 ปากคลองใต้

ได้ร่วมจรจรโลงการแสดงพื้นบ้าน ไว้ สองชนิด คือระบำร้องแก้ และลิเกป่า ซึ่งอนุรักษ์ไว้ได้ดีที่สุด ภายใต้การนำของ แม่สุวรรณ สังข์สุวรรณ ประธานกลุ่มศิลปินพื้นบ้านหมู่ที่ 4 การแสดงประกอบด้วย

ระบำร้องแก้ เป็นการแสดง ร้องแก้กันระหว่างชายหญิง เนื้อหาเกี่ยวพาราสิกัน โดยใช้วัฒนธรรมประเพณี ของท้องถิ่นมาร้องโต้ตอบกันอย่างไพเราะกินใจ และได้ความรู้อย่างท่วมท้น

ลิเกป่า เป็นการแสดงพื้นบ้านที่สนุกสนานเรื่อง หนุ่มสาว นาลิเกมาร้องโต้ตอบกัน โดยเล่นกันในป่า ในกลางทุ่ง บนหลังความจึงเรียกกันว่าลิเกป่า

ไพเราะและเสียดแทงอารมณ์ความรู้สึกอย่างมาก

3. ศิลปินพื้นบ้านวังพระธาตุ ตำบลไตรตรังย์ อำเภอเมืองจังหวัดกำแพงเพชร

ชุมชนเก่าแก่ที่ได้มีการย้ายเข้าออกหลายร้อยปี ทำให้มีการแสดง ที่เป็นโบราณช่อนอยู่เป็นจำนวนมาก ที่มีชื่อเสียงมากผู้นำในการแสดงคือแม่เสนอ สิทธิ และอาจารย์สุขศรี สิทธิ ที่รวบรวมศิลปินเข้าไว้ได้อย่างเป็นปึกแผ่นมั่นคง มีหลากหลายประเภท

ระบำไก่ เป็นการแสดงที่แสดงถึงอัจฉริยภาพของ ของภาษา ตั้งแต่ไก่ถึง ฮ นกฮูก เป็นการสอนภาษาไทยอักษรที่ชาญฉลาดเท่าที่เคยพบมา เนื้อหาของเพลงสนุกสนาน กินใจ ไพเราะน่าฟังยิ่งนัก

รำล่องช้าง เป็นการแสดงที่ไพเราะอ่อนโยน ลักษณะคล้ายเพลงกล่อมเด็ก แตกต่างจากระบำล่องช้างเมืองนครชุม

รำวงพื้นบ้าน

เนื้อหาของเพลงบอกถึงประวัติศาสตร์และความเป็นมาของบ้านเมืองในแต่ละยุคสมัยอย่างเด่นชัดที่สุด

4. ศิลปินพื้นบ้าน เขาทอง ตำบลไตรตรังย์ อำเภอเมืองจังหวัดกำแพงเพชร ชาวเขาทองอพยพมาจาก

ตำบลเขาทอง อำเภอพยุหะคีรี จังหวัดนครสวรรค์ แต่ยังรักษา

วัฒนธรรมการแสดงไว้ได้อย่างดีที่สุดในภายใต้การนำของ นางนาม เพื่อกคล้าย และนายชด เพื่อกคล้าย สองสามีภรรยา ผู้มุ่งมั่นในการสืบสานวัฒนธรรมการแสดง มีการแสดงหลายชุด อาทิ

รำโทนเขาทอง มีเพลงไพเราะจำนวนมาก การรำซึบท คือแสดงท่ารำตามเนื้อหานั่นๆ ถือว่าเป็นสุดยอดของการแสดง รำโทนเลยทีเดียว

เต้นกำรำเคียว มีเนื้อเพลงและมีลีลา ที่แตกต่าง ไพเราะน่าฟัง ท่ารำสวยงาม เหมาะสำหรับการสืบทอด วัฒนธรรมไว้

5. ศิลปินพื้นบ้านชาววังแวม อำเภอคลองขลุง จังหวัดกำแพงเพชร ภายใต้การนำของ กำนันฟุ้ง ปานสุด กำนันตำบลวังแวม การแสดงที่สุดยอดเยี่ยมที่สุด คือ การเล่นเพลงน้อย

นับว่าดัดแปลงแต่งเติมเนื้อร้อง ได้อย่างงดงาม ไพเราะและ ทรงคุณค่ามากที่สุด

การทัศนศึกษาสัมมนาศิลปินพื้นบ้านกำแพงเพชรในครั้งนี้ ได้รับความอนุเคราะห์ จากกลุ่มส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดกำแพงเพชร ที่ร่วมดำเนินการ บูรณาการ กับสภาวัฒนธรรมจังหวัดกำแพงเพชร นับเป็นงานที่ทรงคุณค่า นอกอณันต์ครั้งหนึ่ง สำหรับศิลปินพื้นบ้านกำแพงเพชรและสังคมกำแพงเพชรของเรา

สันติ อภัยราช